МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
Педагогічний факультет

Кафедра початкової та дошкільної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор _____
«31» серпня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСВІТНІЙ МЕНЕДЖМЕНТ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Ступінь бакалавра

Галузь знань: 01 Освіта/ Педагогіка

Галузь знань 01 Освіта

Спеціальність 013 Початкова освіта

Освітньо-професійна програма «Початкова освіта»

Миколаїв – 2022

Розробник: Паршук Світлана Миколаївна, доцент кафедри початкової освіти, доктор філософії в галузі освіти _____(Паршук С. М.)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри початкової та дошкільної освіти

Протокол № 1 від « 29 » серпня 2022 р.

Завідувач кафедри _____ (Якименко С. І.)

«29» серпня 2022 р.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Нормативна
		Рік підготовки
Загальна кількість годин – 90 год.	Спеціальність 013 Початкова освіта	6-й
		Семестр
		3-й
		Лекції
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 год. самостійної роботи студента – 9 год.	Ступінь магістр	8 год.
		Практичні, семінарські
		16 год.
		Самостійна робота
		66 год.
		Вид контролю: залік

Мова навчання – українська

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 90 год.: 24 год. – аудиторні заняття, 66 год. – самостійна робота (27%/73%).

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Нормативна
		Рік підготовки
Загальна кількість годин - 90	Спеціальність 013 Початкова освіта	7-й
		Семестр
		3-й
		Лекції
	Ступінь магістр	6 год.
		Практичні, семінарські
		8 год.
		Самостійна робота
		76 год.
		Вид контролю: залік

Мова навчання – українська

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для заочної форми навчання – 90 год.: 14 год. – аудиторні заняття, 76 год. – самостійна робота (16% / 84%).

2. Мета, завдання навчальної дисципліни та результати навчання

Мета курсу: озброїти студентів знаннями про систему освіти в України та зарубіжжя, ознайомити з прийомами та методами організації, управління та контролю в початковій школі.

Завдання курсу:

- засвоїти принципи управління системою освіти;
- вивчити пріоритетні напрямки розвитку початкової освіти в Україні;
- ознайомитись з основними формами контролю в початковій школі

Передумови для вивчення дисципліни: «Актуальні проблеми педагогіки початкової освіти», «Педагогічна творчість і технології у початковій школі», «Педагогіка».

Навчальна дисципліна складається з 3-х кредитів.

Очікувані результати навчання:

- уміння аналізувати знання про сферу освіти, сутність, зміст і структуру освітніх процесів, володіти системою знань про історію та сучасні тенденції розвитку педагогічних концепцій і предметних методик
- уміння аналізувати сучасні освітні технології: сутність, завдання, класифікація, практична значущість; методику організації індивідуальної, фронтальної, групової форми роботи з учнями; нетрадиційні методи і форми організації навчально-пізнавальної діяльності учнів; вимоги до організації різних видів занять
- уміння здійснювати самостійно-пошукову роботу; користуватися сучасними методами навчання, як складовою психолого-педагогічної компетентності викладача початкової школи
- уміння використовувати інтерактивні методи викладання; розв'язувати психолого-педагогічні ситуації
- уміння застосовувати у практичній діяльності знання із нових педагогічних технологій, використовувати елементи інноваційних методик під час викладання дисциплін початкової ланки освіти

Згідно з вимогами ОПП студент оволодіває такими *компетентностями*:

І. Загальнопредметні:

– Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; чинним нормативним забезпеченням початкової освіти тощо.

– Здатність до ефективної міжособистісної взаємодії; зокрема, здатність успішно взаємодіяти з керівництвом, колегами, учнями та їхніми батьками; володіння алгоритмами конструктивного вирішення педагогічних конфліктів. Здатність працювати в команді, здатність до співпраці, групової та кооперативної діяльності. Здатність бути критичним і самокритичним, наполегливим щодо поставлених завдань і взятих зобов'язань.

– Здатність до застосування сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій для розв'язання комунікативних задач у професійній діяльності вчителя початкових класів й у повсякденному житті.

ІІ. Фахові:

– Здатність використовувати форми, методи, технології та враховувати принципи науково-педагогічних досліджень, виявляти тенденції розвитку подій та прогнозувати розвиток педагогічних процесів у системі початкової та вищої освіти, а також підвищення професійної майстерності викладача, вчителя.

– Здатність і готовність проектувати та застосовувати сучасні педагогічні технології з метою забезпечення оптимальних умов пізнавальної діяльності дітей молодшого шкільного віку, студентів ЗВО, аналізувати та оцінювати різноманітні психолого-педагогічні, методичні фактори, передбачати можливі наслідки їх застосування.

– Здатність і готовність застосовувати сучасні методи, технології, прийоми, засоби навчання і виховання у сфері освіти, спираючись на знання з дисциплін психолого-педагогічного циклу і методик навчання.

– Здатність і готовність застосовувати інформаційно-комунікаційні технології, опрацьовувати різні види інформації.

3. Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Управління закладами освіти

Тема 1. Наукові основи управління закладами освіти. Принципи управління закладами освіти.

Система освіти – сукупність закладів освіти,наукових, науково – методичних і методичних установ. Фактори, що впливають на становлення та розвиток системи освіти в Україні. Відродження і розбудова національної системи освіти, виведення освіти України на рівень розвинутих країн світу.

Тема 2. Внутрішнє керівництво загальноосвітнім закладом.

Створення оптимальної моделі закладів освіти. Орієнтація освітніх учасників на запити й інтереси особистості та різних професійних груп населення. Розвиток нових типів освітніх закладів, заснованих на різних формах власності. Докорінне реформування існуючих закладів освіти.

Кредит 2.Контроль в загальноосвітньому закладі

Тема 3. Внутрішній контроль в загальноосвітньому закладі.

Перспективна стратегія розвитку освіти. Освітні рівні, наукові ступені, системи освіти зарубіжних країн. Система освіти Великобританії. Система освіти Іспанії. Основна структура освітньої системи у Німеччині.

Тема 4. Інспектування загальноосвітніх закладів.

Сутність понять „менеджмент”, „управління”, „керівництво”, „організація”, „педагогічний менеджмент”. Адміністративно – управлінський персонал школи, його основні обов’язки. Конференція та рада загальноосвітнього навчального закладу, їх склад та повноваження.

Кредит 3. Методична робота в ЗНЗ

Тема 5. Методична робота в загальноосвітньому навчальному закладі.

Педагогічна, загальнолюдська, політична, правова, морально – етична, художньо – естетична культура та висока національна самосвідомість. Професійна компетентність, педагогічна майстерність, культура спілкування, бездоганне володіння державною мовою. Раціональне планування та використання власного часу і часу працівників навчального закладу. Об’єктивне і доброзичливе оцінювання роботи працівників.

Тема 6. Передовий педагогічний досвід.

Функції та призначення методичної роботи в школі. Організаційна, діагностична, прогностична, моделююча, відновлювальна, коригуючи, пропагандистська, контрольно – інформаційна функції методичної роботи в початковій школі. Зміст методичної роботи. Форми методичної роботи в школі. Типи методичних обєднань вчителів.

4. Структура навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		л	пр	ср
Кредит 1. Управління закладами освіти				
Тема 1. Наукові основи управління закладами освіти. Принципи управління закладами освіти.	**15**	4	4	10
Тема 2. Внутрішнє керівництво загальноосвітнім закладом	**15**		2	10
Кредит 2. Контроль в загальноосвітньому закладі				
Тема 3. Внутрішній контроль в загальноосвітньому закладі	**15**	2	4	10
Тема 4. Інспектування загальноосвітніх закладів.	**15**		2	12
Кредит 3. Методична робота в ЗНЗ				
Тема 5. Методична робота в загальноосвітньому навчальному закладі.	**15**	2	2	12
Тема 6. Передовий педагогічний досвід.	**15**		2	12
Усього годин:	**90**	**8**	**16**	**66**

Заочна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		л	пр	ср
Кредит 1. Управління закладами освіти				
Тема 1. Наукові основи управління закладами освіти. Принципи управління закладами освіти.	**30**	2	2	26
Тема 2. Внутрішнє керівництво загальноосвітнім закладом				
Кредит 2. Контроль в загальноосвітньому закладі				
Тема 3. Внутрішній контроль в загальноосвітньому закладі	**30**	2	2	26
Тема 4. Інспектування загальноосвітніх закладів.				
Кредит 3. Методична робота в ЗНЗ				
Тема 5. Методична робота в загальноосвітньому навчальному закладі.	**15**	2	2	12
Тема 6. Передовий педагогічний досвід.	**15**		2	12
Усього годин:	**90**	**6**	**8**	**76**

5. Теми лекційних занять

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Управління закладами освіти		
1	Тема 1. Наукові основи управління закладами освіти. Принципи управління закладами освіти.	4
2	Тема 2. Внутрішнє керівництво загальноосвітнім закладом	
Кредит 2. Контроль в загальноосвітньому закладі		
3	Тема 3. Внутрішній контроль в загальноосвітньому закладі	2
4	Тема 4. Інспектування загальноосвітніх закладів.	
Кредит 3. Методична робота в ЗНЗ		
5	Тема 5. Методична робота в загальноосвітньому навчальному закладі.	2
6	Тема 6. Передовий педагогічний досвід.	
Разом		**8**

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Управління закладами освіти		
1	Тема 1. Наукові основи управління закладами освіти. Принципи управління закладами освіти.	2
2	Тема 2. Внутрішнє керівництво загальноосвітнім закладом	
Кредит 2. Контроль в загальноосвітньому закладі		
3	Внутрішній контроль в загальноосвітньому закладі	2
4	Інспектування загальноосвітніх закладів.	
Кредит 3. Методична робота в ЗНЗ		
5	Тема 5. Методична робота в загальноосвітньому навчальному закладі.	2
6	Тема 6. Передовий педагогічний досвід.	
Разом		**6**

6. Теми практичних занять

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Управління закладами освіти		
1	Тема 1. Наукові основи управління закладами освіти. Принципи управління закладами освіти.	4
2	Тема 2. Внутрішнє керівництво загальноосвітнім закладом	2
Кредит 2. Контроль в загальноосвітньому закладі		
3	Тема 3. Внутрішній контроль в загальноосвітньому закладі	4
4	Тема 4. Інспектування загальноосвітніх закладів.	2
Кредит 3. Методична робота в ЗНЗ		
5	Тема 5. Методична робота в загальноосвітньому навчальному закладі.	2
6	Тема 6. Передовий педагогічний досвід.	2
Разом		**16**

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Управління закладами освіти		
1	Тема 1. Наукові основи управління закладами освіти. Принципи управління закладами освіти.	2
2	Тема 2. Внутрішнє керівництво загальноосвітнім закладом	
Кредит 2. Контроль в загальноосвітньому закладі		
3	Тема 3. Внутрішній контроль в загальноосвітньому закладі	2
4	Тема 4. Інспектування загальноосвітніх закладів.	
Кредит 3. Методична робота в ЗНЗ		
5	Тема 5. Методична робота в загальноосвітньому навчальному закладі.	2
6	Тема 6. Передовий педагогічний досвід.	2
Разом		**8**

7. Самостійна робота

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Управління закладами освіти		
1	Тема 1. Наукові основи управління закладами освіти. Принципи управління закладами освіти.	10
2	Тема 2. Внутрішнє керівництво загальноосвітнім закладом	10
Кредит 2. Контроль в загальноосвітньому закладі		
3	Тема 3. Внутрішній контроль в загальноосвітньому закладі	10
4	Тема 4. Інспектування загальноосвітніх закладів.	12
Кредит 3. Методична робота в ЗНЗ		
5	Тема 5. Методична робота в загальноосвітньому навчальному закладі.	12
6	Тема 6. Передовий педагогічний досвід.	12

Разом	**66**

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Управління закладами освіти		
1	Тема 1. Наукові основи управління закладами освіти. Принципи управління закладами освіти.	26
2	Тема 2. Внутрішнє керівництво загальноосвітнім закладом	
Кредит 2. Контроль в загальноосвітньому закладі		
3	Тема 3. Внутрішній контроль в загальноосвітньому закладі	26
4	Тема 4. Інспектування загальноосвітніх закладів.	
Кредит 3. Методична робота в ЗНЗ		
5	Тема 5. Методична робота в загальноосвітньому навчальному закладі.	12
6	Тема 6. Передовий педагогічний досвід.	12
Разом		**76**

8. Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ЄКТС	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю. Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних, лабораторних робіт, уміння самостійно опрацьовувати тексти, складання конспекту рекомендованої літератури, написання і захист реферату, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал.

Завданням підсумкового контролю (КР, залік) є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу модуля.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Студенту виставляється **відмінно:**

В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов’язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.

Студенту виставляється **дуже добре:**

Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та

практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.

Студенту виставляється **добре**:
В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.

Студенту виставляється **достатньо:**
Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.

Студенту виставляється мінімальний **задовільно**:
Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.

Кількість балів у кінці **семестру** повинна складати від 150 до 300 балів (за 3 кредити), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний **розподіл балів, які отримують студенти** за 3 крд.

Поточне тестування та самостійна робота							Накопичу-вальні бали/ Сума
	Кредит 1		Кредит 2		Кредит 3		
	Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	300
Практичні заняття	30		-	-	30	-	
Самостійна робота (включно контрольні роботи)	70		80		50		
			КР1 – 20		КР2 – 20		
Усього	**100**		**100**		**100**		**300**

9. Засоби дігностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи (зокрема есе, реферати), презентації результатів досліджень, тестові завдання, контрольні роботи, колоквіуми.

10. Методи навчання

Лекція, семінар, бесіда, дискусія, круглий стіл, інсценування, пояснення, проблемного викладу, проблемних ситуацій, ділова гра, проекти, презентації.

11. Рекомендована література

Базова

1. *Дмитриченко М.Ф., Хорошун Б.І., Язвінська О.М., Данчук В.Д.* Вища освіта: Болонський процес:

Навч. пос. для студ. вищ. навч. закл. — К., 2006. — 440 с.
2. *Закон* України "Про загальну середню освіту" / Нормативно-правове забезпечення освіти: У 4 ч. — Харків: Основа, 2004. — 4.1. — С. 61-68.
3. *Закон* України "Про освіту" / Нормативно-правове забезпечення освіти: У 4 ч. - Харків: Основа, 2004. - Ч. 1 (ст. 6; розділ II). - С. 28, 38-47.
4. *Інструкція* про організацію та діяльність гімназії // Інф. зб. Міносвіти України. - 1996. - № 1-2. - С. 49-53.
5. *Інструкція* про організацію та діяльність ліцею //Інф. зб. Міносвіти України. - 1996. - № 1-2. - С. 57-61.
6. *Концепція* загальної середньої освіти (12-річна школа) / Нормативно-правове забезпечення освіти: У4ч. — Харків: Основа, 2004. — 4.1. — С. 6-15.
7. *Левченко Т.І.* Європейська освіта: конвергенція та дивергенція. — Вінниця: "Нова книга", 2007. - 656 с.
8. *Модернізація* вищої освіти України та Болонський процес: Матеріали до першої лекції / Уклад. М.Ф.Степко, Я.Я.Болюбаш, К.М.Левківський, Ю.В.Сухарніков; відп. ред. М.Ф.Степко. - К., 2004. — 24 с.
9. *Національна* доктрина розвитку освіти / Нормативно-правове забезпе чення освіти: У 4 ч. - Харків: Основа, 2004. - Ч. 1. - С. 11-16; 19-23.
10. *Положення* про загальноосвітній навчальний заклад / Нормативно-правове забезпечення освіти: У 4 ч. — Харків: Основа, 2004. — Ч. 1. — С. 89-106.

Додаткова

1. *Василюк А., Пахацінський Р., Яковець Н.* Сучасні освітні системи: Навчальний посібник. — Ніжин: Редакційно-видавничий відділ НДПУ, 2002. - С. 10-20; 43-55; 126-136.
2. *Галус О.М., Шапошнікова Л.М.* Порівняльна педагогіка: Навч. посіб. — К.: Вища школа, 2006. - С. 96-121.
3. *Матвієнко О.В.* Стратегії розвитку середньої освіти у країнах Європей ського Союзу: Монографія. — К.: Ленвіт, 2005. — С. 112-125.
4. *Микаберидзе Г.В.* США — Яггония: чья школа лучше? // Педагогика. — 1995. - № 1. - С. 83-88.
5. *Левченко Т.ї.* Розвиток освіти та особистості в різних педагогічних систе мах: Монографія. — Вінниця: Нова Книга, 2002. — 512 с.
6. *Никандров Н.Д.* Школьное дело в США: Перспективи 2000 г. // Советская педагогака. - 1991. -№ 11-12. - С. Ш-114.
7. *Ніколаєнко С.М.* Стратегія розвитку освіти України: початок XXI століття. - К.: Знання, 2006. - С. 211-228.
8. *Онишків З.М.* Основи школознавства: Навч. посіб. для студентів пед. вузів. — 3-є вид. — Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2003. — 96 с.
9. *СбруєваА.А.* Порівняльна педагогіка. - Суми: СДПУ, 1999. - С. 70-108.
10. *Сбруєва А.А.* Тенденції реформування середньої освіти розвинених англомовних країн у контексті глобалізації (90-і рр. XX — початок XXI ст.). —Суми: Козацький вал, 2004. — 500 с.
11. *Соловей М. І., Хей Т.А.* Середня освіта С ША: історичний розвиток та сучасні проблеми. — Суми: Наука, 1998. — 44 с.
12. *Степанов О.М., Фіцула М.М.* Основи психології і педагогіки: Посібник. —К.: Академввдав, 2003. - С. 284-298.
13. *Традиции* и альтернативи в средней и вьгсшей школе: по странам *и* континентам: Учеб. пособие/Под общ.ред. ТВ.Цьірлиной – Курск: Узд-во РОСИ, 2001. - (188 с.) С. 6-12; 78-81; 165-178.

12. Інформаційні ресурси

1. Електронна бібліотека підручників: http://studentam.kiev.ua/
2. Електронні бібліотеки: http://dir.meta.ua/ua/science-education/e-libraries/
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: http://nbuv.gov.ua/
4. Початкова школа. Вчитель - вчителю. Вчитель - учню. Вчитель - батькам. Поради шкільного психолога : http://teacher.at.ua/